

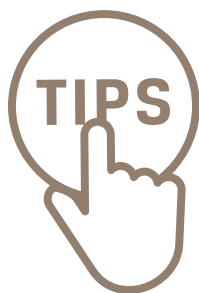
ØKOKRIM

Oktober 2023

Temarapport

Ulovleg hogst

Verdifull skog blir hoggen ulovleg sjølv om vi har lovar som skal verne sårbar og viktig natur. Hogsten får sjeldan konsekvensar for dei som utfører han.

**Har du informasjon om at
det begås ulovleg hogst?
Varsle oss på
www.okokrim.no/tips**

Økokrim

Postboks 2096 Vika, 0125 Oslo
Telefon: 23 29 10 00
E-post: post.okokrim@politiet.no

Innhold

Hovedpunkter	4
Innleiing.....	5
Bruk og vern av skog	5
Kjeldegrunnlag	6
Lovgjeving.....	7
Skogbrukslova	7
Naturmangfoldloven.....	8
EUs tømmerforordning.....	8
Ulovleg hogst.....	10
Brot på skogbrukslova.....	10
Brot på naturmangfoldloven.....	11
Dei fleste saker blir lagde bort	12
Avslutning	13

Hovedpunkter

- Rapporten viser at verdifull skog i Noreg blir hoggen ulovleg sjølv om vi har lovar som skal verne sårbar og viktig natur.
- Sakane varierer frå ulovleg hogst av heile skogsområde, til hogst av einskilde eller eit fåtal tre.
- Sjølv om mange av lovbrota isolert sett verkar lite inngripande, kan skadefølgjene samla sett vere alvorlege og irreversible.
- Skogen vernar mot effektane av klimaendringar mellom anna ved å hindre flaum, erosjon og skred. Med meir ekstremvær i vente kan ulovleg hogst få langt meir skadelege konsekvensar for samfunnet framover enn kva vi hittil har sett.
- Brot på skogbrukslova kan innebere alvorleg miljøkriminalitet. Det er få meldingar og nær alle saker blir lagde bort, noko som indikerer at trugselen for straff etter skogbrukslova er lite reell.
- Kommunen er førsteinstans i den offentlege skogbruksforvaltninga og har ansvaret for å føre tilsyn med at avgjerdene i lova blir overhaldne. Når dei fleste meldingar etter skogbrukslova stammar frå naturvernorganisasjonar og privatpersonar, indikerer det at den offentlege forvaltninga av skog er svak og at mørketala er store.
- Sjølv om talet på politimeldingar er lågt, er meldingar som kjem frå tilsynsstyresmakter og naturvernorganisasjonar ofte av god kvalitet. Det ligg mykje arbeid bak dei. At så mange saker blir lagt bort, kan leda til at endå færre melder saker til politiet.
- Regelverket opplevast som kompleks, uoversiktleg og lite tilgjengeleg og lokale politidistrikt har ofte liten erfaring med å etterforske slike saker.

Innleiing

Rapporten er utarbeidd av Økokrim og samanstiller tilgjengeleg informasjon om ulovleg hogst i Noreg.

Formålet med rapporten er å auke politiet og kontrolletatane sin kunnskap om omfang og eigenskapar ved ulovleg hogst. Rapporten kan nyttast som grunnlag for vidare innhenting, undersøkingar og tiltak.

Bruk og vern av skog

Skog utgjør ein viktig felles samfunnsverdi som har behov for vern. Skogen regulerer luftkvalitet og lokalklima, den lagrar karbon, er genbank og gir rom for opplevingar. Skogen vernar og mot effektane av klimaendringar ved å motverke flaum, erosjon og skred som følgje av meir nedbør.

Skogen er levestad for mange artar. Ifølgje Artsdatabanken si rødliste er 2752 artar i Noreg trua. Nær halvparten av desse lever i skog, og 84 prosent av dei er knytte til gammal naturskog. I tillegg til at desse har ein verdi i seg sjølv, er sjeldne artar overrepresentert blant artar som har unike eller spesielle økologiske funksjonar. Skogvern er noko av det viktigaste vi kan gjere for å ta vare på dei.¹

Ein tredjedel av treslaga i verda er trua av utrydding. Noreg er eit av mange land med ei rekkje artar i faresona.² Arealendringar som ny busetnad eller nye vegar samt intensivert jordbruk og skogbruk er viktige årsaker til at skog blir hogd og treslag blir trua i Noreg.³

Skogbruk, det vil seia pleie og hogst av skog med sikte på å utnytte den økonomisk, er og har lenge vore ei viktig næring i Noreg. Syttisju prosent av det produktive skogarealet⁴ i Noreg er eigd av privatpersonar. I 2019 fekk skogeigarane utbetalt i alt 4,8 milliardar kroner for virket som vart levert til skogindustrien.⁵

Dei fire viktigaste verneområda i Noreg er nasjonalpark, landskapsvernområde, naturreservat og marint verneområde. Naturreservat er den strengaste forma for områdevern etter naturmangfoldloven. Dette er område som inneheld trua, sjeldan eller er av særleg sårbar natur, representerer ein bestemt naturtype eller har særleg betydning for biologisk mangfald. I Noreg i dag er delen av totalt skogareal som er verna 5,2 prosent.⁶ Om lag 3,9 prosent av produktiv skog er verna.⁷

1 Sverdrup-Thygeson, A. (2023), Skogen-til tjeneste. Miljøkrim 1/2023.

2 Treslag på den norske rødlista inkluderer blant andre nordlandsasal, sogneasal, villeple, fagerrogn, ask, alm doggpil, mandelpil og burlind.

3 Botanic Gardens Conservation International (2021). State of the World's Trees.

4 Produktiv skog er skog der produksjonsevna er minst 1 kubikkmeter (m³) per hektar og år og der det kan drives skogsdrift med økonomisk utbytte. Nesten 75 prosent av all skog i Norge er klassifisert som produktiv skog. Miljøstatus (2022). [Stor artsrikdom i skogen](#).

5 NIBIO (2021). [Førstehandsverdi og pris for tømmer](#).

6 NIBIO (2023). [Status for vernet skog](#).

7 Regjeringa (2022). [Verner 54 nye skogområde over hele landet](#).

Vern av norsk skognatur inngår i Noregs internasjonale forpliktingar gjennom tilslutninga vår til Konvensjonen om biologisk mangfald om å verne 30 prosent av natur innan 2030.⁸ Noreg har dessutan fornya det internasjonale samarbeidet med FN og INTERPOL for å stoppe ulovleg hogst i regnskogen.⁹

Kjeldegrunnlag

Temarapporten baserer seg på saker om ulovleg hogst som er meldt om under skogbrukslova og naturmangfoldloven i perioden 01.01.2021 til 12.07.2023.

Nyleg melde saker er framleis under etterforsking eller ikkje påtaleavgjort. I ein del tilfelle er informasjongrunnlaget derfor uviss, og ein veit ikkje kva som faktisk har skjedd, eller kva lovar som eventuelt er brotne.

Ved å avgrense til brot på skogbrukslova og naturmangfoldloven er det også hogstlovbrot som fell utanfor denne rapporten. Det kan til dømes vere forhold som i staden blir meldt og blir koda som brot av plan- og bygningsloven, vannressursloven, friluftsløva, kulturminneløva, motorferdselsloven ved etablering av veg eller straffeløva § 240. Tiltak kan og stri med Noregs forpliktingar internasjonalt. Rapporten gir derfor ikkje ei fullstendig oversikt over meldingar om ulovleg hogst for den aktuelle perioden.

8 Regjeringa (2022). [Verdens land samlet om en naturavtale.](#)

9 Regjeringa (2023). [Styrker internasjonalt samarbeid mot ulovlig hogst av regnskog.](#)

Lovgjeving

Mange lover og forskrifter har reglar om ulike typar tiltak, inngrep og bruk som berører naturmangfald. Skogbrukslova er den meste sentrale lova vi har for å fremje berekraftig skogbruk og sikre miljøverdiane i skogen. Skogbrukslova gjeld for all skog og skogmark, men fungerer i samspel med anna regelverk, blant dei naturmangfoldloven. Vern av skog ut frå nasjonale omsyn skal skje i medhald av naturmangfoldloven. Naturmangfoldloven har reglar som set avgrensingar på skogdrift. Dette gjeld mellom anna generelle miljøprinsipp, forskrift om utsetjing av utanlandske treslag og verkemiddel som prioriterte artar og utvalde naturtypar, og dessutan reglar for områdevern.¹⁰ Hogst i verna område kan dermed innebere brot på naturmangfoldloven. Hogst utanfor verna område kan også vere brot på naturmangfoldloven dersom det ramar verna artar.

Skogbrukslova

Norsk skogbruk blir i hovudsak regulert av skogbrukslova.¹¹ Eit grunnleggjande prinsipp i skogbrukslova er at skogeigar forvaltar skogen sin med fridom under ansvar. Ved gjennomføring av skogbrukstiltak skal skogeigaren ta nødvendige omsyn til biologisk mangfald, friluftsliv, landskap og kulturverdiar i samsvar med skogbrukslova.

Forskarar, naturvernorganisasjonar og media har tidlegare påpeikt vesentlege svakheiter ved skogforvaltning i Noreg. Skogbrukslova blir omtala som ei produksjonslov med få og vage avgjerder om miljøomsyn. Skogforvaltninga er basert på næringa si eiga kunnskapsinnhenting, såkalla Miljøregistrering i skog (MiS). Målet med miljøregistreringane er primært å skaffe informasjon om viktige miljøkvalitetar i skogen som kan tyde på rikt biologisk mangfald. Det er døme på at store naturverdiar med ei lang rekkje sjeldne naturtypar og trua artar ikkje blir funne av registrantane, som opererer utan krav om formell biologisk kompetanse og er tilknytt skognæringas eigne takseringsselskap.¹² Ei anna svakheit er at det er næringa sjølv som bestemmer kor «verdifulle» miljøverdiane ein finn er.

Handhevinga av lova blir skildra som svak. Det blir meldt få saker og desse blir ofte gitt låg prioritet av politiet.¹³ I 2006 blei strafferamma i skogbrukslova heva frå bøtestraff til fengsel inntil eit år. Sidan den gong har mange miljølover blitt skjerpte, utan at skogbrukslova har følgd etter. Mange miljølover har i dag strengare strafferamme enn skogbrukslova, nokre betydeleg strengare.¹⁴

Skuldkravet i skogbrukslova er aktløyse. Lovbrotet må i tillegg vere vesentleg. Foreldingsfristen er berre to år. Forvaltninga kan gje gebyr ved mindre grove brot av dei fleste miljølover. Dette er ikkje mogeleg etter skogbrukslova.

Politiet sitt straffesaksregister viser at det i heile virkeperioden til lova, frå 2006 til våren 2023, er registrert 78 saker på kode «8519 skogbrukslova» (i snitt 4,3 saker i året). Saksfordelinga per

¹⁰ NIBIO (2018). [Målsettinger og virkemidler](#).

¹¹ Lov om skogbruk (LOV-2005-05-27-31).

¹² Apollon (2022). [Skogbruket – den største trusselen mot artsmangfold i Norge?](#) Intervju med Professor Ole Kristian Fauchald.

¹³ Sjå Miljøkrim 2/2020 og Miljøkrim 1/2023.

¹⁴ For eksempel vart strafferamma for grovt brott på naturmangfoldloven i 2019 heva frå fengsel inntil tre år til fengsel inntil fem år. I 2020 fikk lakse- og innlandsfiskekloven heva strafferamma fra inntil to års fengsel til inntil fem år. (Høviskeland, leder Miljøkrim 1/2023).

politidistrikt følgjer til ei viss grad det som i forarbeida blir kalla «skogfylka», med flest registrerte saker i politidistrikta Trøndelag og Sør-Øst.¹⁵

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven omfattar all natur. Etter naturmangfoldloven kan forsettlege og aktlause brot på naturmangfoldloven om vern og prioriterte artar, og forskrifter gitt i medhald av desse avgjerdene, blir straffa. Skogbrukstiltak i område som ikkje er verna av det offentlege kan innebere brot på naturmangfoldlovens generelle artsvern, jfr. naturmangfoldlovens § 15, første og anna ledd.¹⁶ Hogst i verneområde er straffbart jfr. naturmangfoldloven § 75 og verneforskrifta til det enkelte område. Det same gjeld for prioriterte artar (eiga forskrift per art).

Miljødirektoratet tok i bruk gebyr for brot på naturmangfoldloven i 2022. Det blei gitt 11 gebyr same år. Per august 2023 er det gitt 29 gebyr.¹⁷ Brota er i hovudsak brot på forskrifter gitt med heimel i naturmangfoldloven, nærare bestemt brot på verneforskrifter, forskrifta om framande organismar og CITES-forskrifta. For at Miljødirektoratet skal kunne gje gebyr for ulovleg hogst, må det straffbare forholdet vere regulert i naturmangfoldloven, eller i forskrift med heimel i naturmangfoldloven. Mest nærliggjande er hogst som er ulovleg gjennom verneforskrifter. Det er så langt ikkje skrive gebyr på ulovleg hogst i verneområde.¹⁸

I nokre tilfelle kan den straffbare handlinga vere så alvorleg at generalklausulen i straffeloven § 240 kjem til bruk i staden for naturmangfoldloven. Det kan t.d. bli tilfelle om det har skjedd eit inngrep som har medført at ein minskar ein naturleg bestand av freda organismar som nasjonalt eller internasjonalt er trua av utrydning. Eller om inngrepet påfører betydeleg skade på område som er verna etter naturmangfoldloven kapittel V. Eit døme på det siste er ein Høgsterettsdom frå 2005. I denne saka hadde ein mann snauhagd eit område i eit naturreservat med sikte på å forhindre freding og det utgjorde betydeleg skade på området.¹⁹

EUs tømmerforordning

Handel med tømmer og treprodukt som stammar frå ulovleg hogst, er eit stort internasjonalt klima- og miljøproblem. EUs tømmerforordning stiller krav til bedrifter som omset tømmer og treprodukt på EU-/EØS-marknaden og gjeld i prinsippet alt tømmer uansett kvar i verda det er hogd.²⁰ I Noreg er tømmerforordninga implementert gjennom to forskrifter heimla i naturmangfoldloven og skogbrukslova. Landbruksdirektoratet er ansvarleg styresmakt for omsetning av norsk tømmer. Miljødirektoratet har ansvar for forskrift om omsetning av tømmer og treprodukt med opphav utanfor Noreg.²¹

15 Sivertsen, K. (2023) Skogbrukslova, Miljøkrim 1/2023.

16 Om uttaket av ein art ikkje er i tråd varsemdsplikta i naturmangfoldloven § 6 kan det være straffbart jfr. § 15, tredje ledd.

17 Miljødirektoratet (2023). [Slik reagerer vi på miljøkriminalitet.](#)

18 Opplysningane er henta frå Miljødirektoratet 12.09.2023.

19 Rt. 2005 s. 568.

20 Treslag som er omfatta av CITES-forskrifta, som regulerer handel med trua og sårbare artar, er unntatt frå tømmerforordninga. Her er det egne regler som gjeld

21 Regjeringa (2021). [Tømmerforordning for å hindre ulovlig hogst.](#)

Det har enno ikkje vore nokre saker i det norske rettssystemet med brot på tømmerforordninga. Frå januar 2021 kan Miljødirektoratet, etter naturmangfoldloven § 74, gje verksemdar gebyr for ulovleg omsetning av tømmer og treprodukt med opphav utanfor Noreg. To store møblar- og interiørverksemdar har sidan dette blitt gjeve gebyr for manglande risikovurdering.^{22,23}

Ei ny EU-forordning som skal erstatte tømmerforordninga og ta tak i det større problemet med avskoging er på trappene. Ny forordning vil gjerast gjeldande frå desember 2024. Noregs regjering har enno ikkje tatt stilling til implementering i norsk lovverk.

22 Miljødirektoratet (2022). [Home & Cottage får straffegebyr på 275 000 kroner.](#)

23 Miljødirektoratet (2022). [Skeidar må betale gebyr på 350 000 kroner.](#)

Ulovleg hogst

Brot på skogbrukslova

Det er registrert 17 meldingar om brot på skogbrukslova i den aktuelle perioden.²⁴

I to saker er manglande lovpålagd miljøregistrering (MiS-registrering) bakgrunn for melding. Den eine saka er framleis under etterforsking og gjeld hogst på ein stor gardsskogeigedom. I den andre saka blei eit selskap meldt for flatehogst ved eit naturreservat før MiS-registrering blei gjort. Saka blei lagd bort då det ikkje var mogeleg å bevise kor mykje skog som var hogd før MiS-registreringa blei gjort.

Eit selskap blei sikta for å ha hogge skog i strid med vedtak om verneskog. I skogen stod det store, meir enn 100 år gamle furetre. Tømmeret blei selt til eit hogstselskap. Det er lokale restriksjonar på uttak av skog innanfor verneskogsområdet og flatehogst er ikkje tillate. Synfaringa til kommunen avdekte at skogseiger allereie hadde felt mye av skogen då melding om planlagd hogst blei sendt til kommunen. Saka blei lagd bort etter bevisstillinga.

Hogging av skog klassifisert som verneskog er eit tema og i meldingar som går lengre tilbake i tid. Verneskog er i første rekkje skog som tener som vern mot skred, ras, elvebrot, sandflukt eller liknande, eller skog som gir særleg vern for annan skog, dyrka jord eller bygningar. I verneskog kan det innførast meldeplikt for hogst. Dei registrerte sakene der verneskog er tema gjeld både ulovleg hogst og brot på meldeplikta.²⁵

²⁴ Pal Strasak, Statistikkgruppe 8519 skogbruksloven.

²⁵ Sivertsen, K. (2023). Skogbrukslova, Miljøkrim 1/2023.

Tre meldingar gjeld ulovleg hogst utført innanfor eller i nærleiken av registrerte nøkkelbiotopar.²⁶ I den eine saka har ein kommune meldt ein skogseiger for hogst i to kartlagde nøkkelbiotopar, og dessutan ulovleg deponering og uttak av massar og bygging av veg. Saka er under etterforsking. I den andre saka har ein naturvernorganisasjon meldt ulovleg skogdrift. Meldar viser til at det er registrert fire nøkkelbiotopar i hogstområdet, og at det er utført hogst i alle desse. I tre av nøkkelbiotopane er det hogge så mykje skog at biotopane er øydelagde eller sterkt redusert. Saka blei lagd bort.

I tre saker peiker meldar på korleis hogsten har ramma spesifikke sårbare og verna artar. To av sakene knyter seg til hogst i nærleiken av hønsehaukreir. I den tredje saka er skogseiger og hogstselskap meldt for ulovleg hogst og nedslamming av eit vassdrag med kjend førekomst av den trua arten elvemusling. Saka mot skogeigar er lagd bort med grunngiving «ingen straffbart forhold anses bevist». Elvemusling (*Margaritifera margaritifera*) står som sårbar (VU) på den norske rødlista. Noreg har omlag 40 prosent av alle europeiske elvemuslingar. Dei fleste populasjonane ligg i Trøndelag, Møre og Romsdal og Nordland. Svekking og øydelegging av leveområda samt dårleg vasskvalitet er viktige truslar mot elvemusling i dag.

Seks saker gjeld ulovleg hogst på eigedommen til annan person, ein av dei gjeld ein hytteeigar som skal ha felt furetre ulovleg, trass i gjentatte avslag frå grunneigar. Sistnemnde sak er under etterforsking, resten av dei fem er lagd bort.

Brot på naturmangfoldloven

Det er registrert 46 meldte brot på naturmangfoldloven som gjeld ulovleg hogst i perioden. I mange av desse skal hogsten ha skjedd innanfor naturreservat. Tre hoggast ulovleg over heile landet, og dei fleste saker gjeld hogst av eit fåtal tre.

I fire tilfelle er det kommunar som er meldt for ulovleg hogst. Ein av kommunane er sikta for felling av 170-190 tre i eit naturreservat og 40-50 tre langs reservatgrensa i samband med oppgradering av ein turveg.

Eit føretak blei meldt for å mellom anna ha planert eit to dekar stort skogsområde i eit naturreservat i samband med lovleg anleggsarbeid. Skadane på området, som hadde særleg stor verdi som raste- og hekkeområde for våtmarksfugl, er uopprettelege.

Andre saker knyter seg til hogst på eller i nærleiken av fritidseigedommar, i samband med friluftsliv, som til dømes hogst for ved til bål, og langs turstiar. Ei sak gjeld felling av fleire titals bjørketre og ei større fure i eit naturreservat. Skogen har særskild verdi for det biologiske mangfaldet ved at den inneheld store førekomstar av sjeldne og sårbare artar av lav knytt til gamle og døde tre. Antatt motiv er rydjing av vegetasjon i samband med lausnøkøyning. I ei anna melding blir ulovleg hogst knytt til køyning med terrengkøyretøy på berrmark til jakt og felling av elg i naturreservat.

²⁶ Nøkkelbiotop er et område som er særskilt viktig for bevaring av det biologiske mangfaldet, fordi det inneheld naturtypar eller plante- og dyrearter, signalarter, som er sjeldne i landskapet. Nøkkelbiotopen kan være habitat for en eller fleire arter hele livet eller den kan være kritisk i deler av livssyklusen. (Store norske leksikon, 2020).

I mange tilfelle har trea eller artane som blir hogd nøkkelfunksjonar i naturen, med potensielt store negative økologiske konsekvensar. Det er meldt tre tilfelle av ulovleg hogst av naturtypen svartor, alle i naturreservat. Ein hytteeigar fekk eit førelegg på 10.000 kroner for ulovleg hogst innanfor ein sumpskog med svartor. Dei to andre sakene gjeld felling av svartor i naturreservat. Sumpskog med svartor er ein nasjonalt viktig naturtype. Svartor utgjør mellom anna eit viktig habitat for pollinerande insekt og fuglar. Svartor er nitrogenfikserende og knytt til våtmark der røtene forhindrar erosjon og forureining ved å binde opp jord, næring og finstoff. Hogsten kan påverke graden av erosjon og forureining til nærliggjande vatn.

Hole eiker har stor økologisk betydning og er ein freda naturtype. Meir enn 1500 artar av insekt, sopp og lav er knytt til hole eiker. Også mange fugleartar og flaggermus har glede av gamle eiketree. Desse kan bli svært gamle – fleire hundre og opptil tusen år. To saker gjeld ulovleg felling av hole eiker. Ein kommune meldte omfattande skadeverk på til saman fjorten tre i eit avgrensa geografisk område, fire av desse var hole eiker. Saka blei lagd bort grunna manglande opplysningar om gjerningsperson.

Meldingane framhevar og kva viktig funksjon døyde tre har i naturen. Ved er tilhaldsstad for mange og ikkje minst sjeldne artar. Skogens nedbrytarar, som sopp, bakteriar og insekt, etablerer seg i veden og bryt han ned til frie næringsstoff som blir resirkulert i skogøkosystemet. Ved gir også ly til mange artar av fuglar, flaggermus og pattedyr som brukar døde og hole tre som ein beskytta ynglingplass. Ved er derfor like viktig i det økologiske samspelet som levande tre.

Ein person vedtok eit førelegg på 20.000 kroner for å ha fjerna ulovleg felt tømmer. Lokaliteten har svært viktig gammal låglandsgranskog. Tømmeret hadde lege til tørk sidan hogsten og var i seg sjølv verna vegetasjon, lagt i skogteigen som eit tiltak for å sikre andre artars overleving.

Ei lang rekke artar bur i tørre og gamle furetre, også etter at dei døyr. Hogst av død ved av fure kan derfor være forbode. Tre saker i rapporteringsperioden gjeld død fure. Alle sakene er lagde bort. Ei sak gjaldt hogst av cirka 78 freda tørrfure. Trea var av små dimensjonar og skulle truleg brukast til gjerdestolpar.

Ei rekkje meldingar gjeld hogst av tre med fuglereir og/eller innanfor hekketida. Det følgjer av naturmangfoldloven § 15 at ein skal unngå unødig skade på viltlevande dyr og reira deira, bu eller hi. Bestemminga kan innebere at tre kor vilt har reiret sitt i yngletida ikkje kan huggast. I tre tilfelle er det hogge tre med kjent reirplass for rødlista artar, blant dei kornkråke og hønsehauk. Eit føretak er i 2023 meldt i to saker for hogst av hekkeplass for hønsehauk. Både grunneigar og hogstselskap er meldt. Sakene er under etterforsking.

Dei fleste saker blir lagde bort

Gjennomgangen viser at av dei avgjorte sakene, enda ingen av dei meldte brota på skogbrukslova med straff frå påtalemakta si side. For brot av naturmangfoldloven blei det i fem saker ilagt førelegg i storleiksordenen 10.000–20.000 kroner. I dei andre sakene er det gitt påtaleunnlating, eller dei er lagde bort og oversende forvaltninga for eventuell administrativ forfølging eller til Konfliktrådet.

Avslutning

Talet på meldingar til politiet om ulovleg hogst er lågt og mange av lovbrota verkar isolert sett som lite inngripande. Likevel fortel rapporten at skadefølgjene av ulovleg hogst i Noreg samla sett er alvorlege, ikkje minst fordi dei i mange tilfelle er irreversible. Det er også problematisk at den ulovlege hogsten svært sjeldan får konsekvensar for dei som utfører han.

Riksrevisjonen påpeikte i 2012 manglar i kontrollen og oppfølginga frå kommunane av miljøkrav i lov og forskrift ved hogst og liten bruk av sanksjonsmogelegheitene. I staden blir oppfølginga til styresmaktene av miljøkrava i stor grad basert på at systema for eigenkontroll i næringa fungerer tilfredsstillande.²⁷ Denne temarapporten viser at berre to av sytten meldingar for brot på skogbrukslova kjem frå kommunar, og tretten frå naturvernorganisasjonar eller privatpersonar. Mørketala på dette området kan derfor være store.

Gjennomgangen viser i tillegg at ingen melde brot på skogbrukslova i saker som er avgjort enda med straff frå påtalemyndigheitens side, og at brot på naturmangfoldloven blir straffa sjeldan og mildt. Dette indikerer at straffetrusselen i viktige lovar som er meinte å verne sårbar og viktig natur per i dag er lite reell.

²⁷ Riksrevisjonen (2012). Riksrevisjonens undersøkelse av bærekraftig forvaltning av norske skogressurser. Dokument 3:17 (2011–2012).

